AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI AGENCJI BADAŃ MEDYCZNYCH ZA ROK 2022

Signed by /
Podpisano przez:

Radosław
Sierpiński

Date / Data:
2023-04-14 09:24

Spis treści

Wstęp 5

Zestawienie działań ustawowych 5

Tabelaryczny wykaz zadań realizowanych w roku 2022 6

1.1. Dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu 14

1. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne w obszarze chorób cywilizacyjnych – ABM/2021/3 15

2. Konkurs na tworzenie i rozwój Onkologicznych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych – ABM/2021/6 15

3. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne – ABM/2022/1 15

4. Konkurs dla przedsiębiorstw na finansowanie opracowania, oceny działania, oceny klinicznej innowacyjnych wyrobów medycznych – ABM/2022/2 16

5. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne lub eksperymenty badawcze – badania typu *head-to-head* ABM/2022/3. 16

6. Konkurs na opracowanie i rozwój innowacyjnych rozwiązań w obszarze nowych postaci farmaceutycznych produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu, leków generycznych i leków biopodobnych – ABM/2022/4 16

7. Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie terapii komórkowych lub produktów białkowych – ABM/2022/5 16

8. Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie produktów leczniczych opartych na kwasach nukleinowych i związkach drobnocząsteczkowych – ABM/2022/6 17

9. Konkurs dla przedsiębiorstw na opracowanie innowacyjnych wyrobów medycznych opartych o sztuczną inteligencję do koordynowania diagnostyki i leczenia w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej i leczeniu szpitalnym – ABM/2022/7 17

1.2. Wydawanie opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej 17

10. Opinie wydane przez ABM 17

1.3. Inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu 18

11. Współpraca międzynarodowa 18

1.4. Inicjowanie i realizacja własnych badań naukowych i prac rozwojowych 19

12. Aktualizacja założeń projektu własnego GenPol 19

1.5. Tworzenie i zarządzanie programami, na podstawie których będą dofinansowywane projekty, w tym projekty interdyscyplinarne 19

13. Plan rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023-2033 19

14. Plan Rozwoju Badań Klinicznych 2020-2030 – aktualizacja.....19

15. Rządowy Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031.....19

16. Krajowy Program Reform (2022/2023) – aktualizacja 20

17. Krajowy Plan Transformacji 20

1.6. Upowszechnianie efektów zrealizowanych przez ABM zadań 20

18. Kongres Humanizacji Medycyny 20

19. Kampania społeczna dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru chorób cywilizacyjnych 20

20. Kampania społeczna dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru onkologii 21

21. Konferencja pn. „Agencja Badań Medycznych – impuls dla rozwoju nauki, zdrowia i innowacji" 22

22. Nagroda Prezesa Agencji Badań Medycznych dla szczególnie zasłużonych osób i instytucji dla rozwoju badań klinicznych 22

23. Sympozjum Inicjatywy Trójmorza na Rzecz Onkologii (3-SEAS CANCER INITIATIVE).....22

24. Regionalne warsztaty pn. „Współpraca publiczno-prywatna na rzecz innowacji w opiece zdrowotnej Europy Środkowo - Wschodniej" 22

25. Wideokonferencja regionalna z udziałem krajów Europy Środkowo-Wschodniej 23

26. Raport trzyletni z działalności Agencji Badań Medycznych 23

1.7. Wspieranie przedsiębiorstw w prowadzeniu i rozwijaniu działalności innowacyjnej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.....23

27. Działalność Warsaw Health Innovation Hub.....23

1.8. Kontrole u beneficjenta lub podmiotu wykonującego projekt.....24

28. Planowane i doraźne kontrole projektów dofinansowanych przez ABM 24

1.9. Ewaluacje finansowanych projektów i przeprowadzonych na ich podstawie badań naukowych oraz prac rozwojowych 24

29. Ewaluacja formatywna projektów finansowanych w ramach konkursu 2019/ABM/01 24

30. Ewaluacja naukowa projektów oceniających skuteczność amantadyny w leczeniu chorych na Covid-19 24

31. Ewaluacja Standardu Modelowego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych.....25

32. Badanie ankietowe na potrzeby konkursu 2022/ABM/07 25

Działania pozaustawowe, zgodne z Regulaminem Organizacyjnym.....26

2.1 Projekt pn.: „Akademia Badań Klinicznych".....26

2.2 Serwis „Pacjent w badaniach Klinicznych".....27

2.3 Projekt POLCRIN 28
2.4 Naczelna Komisja Bioetyczna 28
2.5 Nadzór nad wdrażaniem standardów CWBK 29
2.6 Opracowanie wzorów dokumentów dla ośrodków w sieci PSBK 31
2.7 Działalność edukacyjna 31
2.8 Pozostałe działania w zakresie komunikacji i promocji 32
Organy ustawowe ABM 35
3.1 Prezes Agencji Badań Medycznych 35
3.2 Rada Agencji Badań Medycznych 35
3.2.1. Wykaz Uchwał podjętych przez Radę Agencji Badań Medycznych w 2022 r. 37
Statystyki w wykresach 38

Wstęp

Agencja Badań Medycznych (ABM) jest państwową osobą prawną, utworzoną na mocy ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Agencji Badań Medycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 451) (dalej także jako: „Ustawa"). Kierunki działań ABM na najbliższe lata zostały określone w Planie Rozwoju Badań Klinicznych na lata 2020-2025 (PRBK), przyjętego uchwałą nr 90 Rady Ministrów z dnia 20 września 2019 r. (M.P. poz. 1024), który stanowi plan działań do podjęcia przez ABM oraz inne instytucje mające na celu zwiększenie udziału badań klinicznych w ochronie zdrowia. Idąc w ślady najlepiej rozwiniętych systemów ochrony zdrowia, aktywność ABM ma na celu wsparcie rozwoju rodzimej biotechnologii, poprzez zwiększenie zaangażowania w badania kliniczne jednostek naukowych posiadających zdolności wdrożeniowe.

Zestawienie działań ustawowych

Działalność ustawowa ABM (art. 2 Ustawy), polega na:

1) dofinansowaniu badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych oraz eksperymentów badawczych;
2) wydawaniu opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wyniku realizacji zawartych umów;
3) inicjowaniu i rozwijaniu współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na podstawie programów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy;
4) inicjowaniu i realizacji własnych badań naukowych i prac rozwojowych.

Do zadań Agencji w zakresie działalności określonej w art. 2 należy:

1) tworzenie i zarządzanie programami, na podstawie których będą dofinansowywane projekty, w tym projekty interdyscyplinarne;
2) upowszechnianie informacji o planowanych lub ogłaszanych konkursach;
3) ocena wniosków i zawieranie umów z beneficjentami;
4) nadzór i kontrola realizacji projektów, w tym projektów interdyscyplinarnych;
5) prowadzenie własnych badań naukowych i prac rozwojowych;
6) dofinansowanie projektów niekomercyjnych badań klinicznych i eksperymentów badawczych;
7) dofinansowywanie projektów, w tym projektów interdyscyplinarnych, zgodnych z programem, wyłonionych w drodze konkursu;
8) organizacja i finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych *ad hoc* w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych oraz eksperymentów badawczych, w tym projektów interdyscyplinarnych;
9) upowszechnianie efektów zrealizowanych zadań;

10) wspieranie przedsiębiorstw w prowadzeniu i rozwijaniu działalności innowacyjnej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych.

Agencja zobowiązana jest również do działań określonych art. 22 pkt. 2 oraz art. 23 Ustawy:

1) nadzór nad realizacją projektu obejmujący kontrolę u beneficjenta lub podmiotu wykonującego projekt,
2) systematyczna ewaluacja finansowanych projektów i przeprowadzonych na ich podstawie badań naukowych oraz prac rozwojowych oraz innych zadań Agencji, w tym w zakresie korzyści finansowych dla budżetu państwa i systemu ochrony zdrowia z prowadzonych badań i analiz.

Tabelaryczny wykaz zadań realizowanych w roku 2022

Lp.	Rodzaj zadania lub grupy najważniejszych zadań określonych Ustawą	Planowane efekty realizacji zadań	Osiągnięte efekty realizacji zadań	Przyczyny odchyleń od planu
Art. 2 pkt 1 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
1	**ABM/2021/3** Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne w obszarze chorób cywilizacyjnych – kontynuacja działań z 2021 r.	Planowana alokacja: 100 000 000 zł	Wartość Umów zakontraktowanych w 2022 r.: 107 606 252,02 zł	Zgodnie z Art. 19 ust. 7 Ustawy zwiększono środki finansowe przeznaczone na konkurs o kwotę 7 606 252,02 zł
		Przeprowadzenie oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę merytoryczną złożonych wniosków	
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	Wyłoniono Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Brak protestów	
		Podpisanie umów na realizację i dofinansowanie projektu (dalej: „Umowy”) z Beneficjentami	Podpisano 11 Umów	
2	**ABM/2021/6** Konkurs na tworzenie i rozwój Onkologicznych	Planowana alokacja: 45 000 000,00 zł	Wartość Umów zakontraktowanych w 2022 r.: 47 792 247,54 zł	Zgodnie z Art. 19 ust. 7 Ustawy

	Centrów Wsparcia Badań Klinicznych – kontynuacja działań z 2021 r.	Przeprowadzenie oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę merytoryczną złożonych wniosków	zwiększono środki finansowe przeznaczone na konkurs o kwotę 2 792 247,54 zł
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	Wyłoniono 7 Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Brak protestów	
		Podpisanie Umów z Beneficjentami	Podpisano 7 Umów	
3	**ABM/2022/1** Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne	Planowana alokacja: 200 000 000 zł	Wartość Umów zakontraktowanych w 2022 r.: 204 797 792,03 zł	Zgodnie z Art. 19 ust. 7 Ustawy zwiększono środki finansowe przeznaczone na konkurs o kwotę 4 797 792,03 zł
		Ogłoszenie konkursu	Ogłoszono dwie rundy konkursu	
		Zorganizowanie webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	Zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	
		Przeprowadzenie oceny formalnej i oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę formalną i merytoryczną złożonych wniosków	
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	Wyłoniono 14 Beneficjentów poprzez ogłoszenie list rankingowych dla obu rund	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Rozpatrzono 3 protesty	
		Podpisanie Umów z Beneficjentami	Podpisano 14 Umów	
4	**ABM/2022/2** Konkurs dla przedsiębiorstw na finansowanie opracowania, oceny działania, oceny klinicznej	Planowana alokacja: 100 000 000 zł	Wartość Umów zakontraktowanych w 2022 r.: 29 107 692,71 zł.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	
		Zorganizowanie webinarium	Zorganizowano webinarium	

	innowacyjnych wyrobów medycznych	dla potencjalnych Wnioskodawców	dla potencjalnych Wnioskodawców	
		Przeprowadzenie oceny formalnej i oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę formalną i merytoryczną złożonych wniosków	
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	Wyłoniono Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Rozpatrzono 3 protesty	
		Podpisanie Umów z Beneficjentami	Podpisano 5 z 6 Umów (ostatnia umowa zostanie podpisana w I kwartale 2023 r.)	
5	**ABM/2022/3** Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne lub eksperymenty badawcze – badania typu *head-to-head*	Planowana alokacja: 100 000 000 zł	Rozstrzygnięcie wyników Konkursu nastąpi w I kwartale 2023 r.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	
		Zorganizowanie webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	Zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	
		Przeprowadzenie oceny formalnej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę formalną złożonych wniosków	
6	**ABM/2022/4** Konkurs na opracowanie i rozwój innowacyjnych rozwiązań w obszarze nowych postaci farmaceutycznych produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu, leków generycznych i leków biopodobnych	Planowana alokacja: 150 000 000 zł	Wartość Umów zakontraktowanych w 2022 r.: 100 586 694,57 zł.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	
		Zorganizowanie webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	Zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	
		Przeprowadzenie oceny formalnej i oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę formalną i merytoryczną złożonych wniosków	
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez	Wyłoniono 18 Beneficjentów poprzez	

		ogłoszenie listy rankingowej	ogłoszenie listy rankingowej	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Rozpatrzono 2 protesty	
		Podpisanie Umów z Beneficjentami	Podpisano 11 z 18 Umów (procedowanie pozostałych Umów zaplanowane jest na I kwartał 2023 r.)	
7	**ABM/2022/5** Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie terapii komórkowych lub produktów białkowych	Planowana alokacja: 250 000 000 zł	Wartość zakontraktowanych w 2022 r. Umów: 99 511 394,73 zł.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	
		Zorganizowanie webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	Zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	
		Przeprowadzenie oceny formalnej i oceny merytorycznej złożonych wniosków	Przeprowadzono ocenę formalną i merytoryczną złożonych wniosków	
		Wyłonienie Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	Wyłoniono 6 Beneficjentów poprzez ogłoszenie listy rankingowej	
		Rozpatrzenie ewentualnych protestów od wyników konkursu	Brak protestów	
		Podpisanie Umów z Beneficjentami	Podpisano 2 z 6 Umów (procedowanie pozostałych Umów zaplanowane jest na I kwartał 2023 r.)	
8	**ABM/2022/6** Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie produktów leczniczych opartych na kwasach nukleinowych	Planowana alokacja: 250 000 000 zł	Rozstrzygnięcie konkursu planowane jest w II kwartale 2023 r.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	

	i związkach drobnocząsteczkowych			
9	**ABM/2022/7** Konkurs dla przedsiębiorstw na opracowanie innowacyjnych wyrobów medycznych opartych o sztuczną inteligencję do koordynowania diagnostyki i leczenia w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej i leczeniu szpitalnym	Planowana alokacja: 30 000 000 zł	Rozstrzygnięcie konkursu planowane jest w I kwartale 2023 r.	Brak odchyleń
		Ogłoszenie konkursu	Konkurs został ogłoszony	
		Zorganizowanie webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	Zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców	
Art. 2 pkt 2 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
10	**Opinie** (definicja zgodnie z Zarządzeniem nr 49 Prezesa ABM z dnia 14.09.2022 r.)	Wydanie opinii na zlecenie Ministerstwa Zdrowia (7 opinii)	Wydano siedem opinii	Brak odchyleń
		Wydanie opinii na zlecenie Narodowego Centrum Nauki (1 opinia)	Opinia została wydana	Brak odchyleń
Art. 2 pkt 3 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
11	**Współpraca międzynarodowa**	Stworzenie regionalnej platformy współpracy (CEE), której celem będzie kreowanie innowacyjnych rozwiązań dot. poprawy i zwiększenia efektywności systemów opieki zdrowotnej w Europie Środkowej i Wschodniej	Podpisanie „Memorandum of Understanding” z Łotwą (07.09.2022 r) i Chorwacją (09.11.2022 r) Powołanie platformy współpracy regionalnej - Health Innovation Hubs Network.	Brak odchyleń
		Organizacja wizyty polskiego sektora służby zdrowia w Stanach Zjednoczonych	Wizyta została zorganizowana 14 – 17.06.2022 r	Brak odchyleń
Art. 2 pkt 4 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
12	**Projekt Własny – GenPol - Aktualizacja**	Powołanie Grupy roboczej do spraw	Grupa robocza została powołana	Brak odchyleń

		projektu własnego o nazwie „GenPol”		
Art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
13	**Plan rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023-2033**	Opracowanie programu strategicznego pn. Plan rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023-2033	Opracowano i opublikowano Plan rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023-2033	Brak odchyleń
14	**Plan Rozwoju Badań Klinicznych 2020-2030 – aktualizacja**	Opracowanie i opublikowanie aktualizacji Planu Rozwoju Badań Klinicznych 2020-2030	Opracowano i opublikowano aktualizację Planu Rozwoju Badań Klinicznych 2020-2030	Brak odchyleń
15	**Rządowy Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031**	Projekt zarządzenia ministra zdrowia w sprawie powołania zespołu zadaniowego do spraw PRSB na lata 2022-2031; wprowadzanie poprawek i uzupełnień do projektu dokumentu	Wprowadzono poprawki i uzupełnienia	Brak odchyleń
		Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu „Rządowy Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031”; wprowadzenie uzupełnień i opracowanie wkładu merytorycznego do zgłaszanych uwag w trakcie procesu legislacyjnego	Uchwała nr 141/2022 Rady Ministrów z 21 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Rządowy Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031”	
16	**Krajowy Program Reform (2022/2023) – aktualizacja**	Przygotowanie wkładu merytorycznego w części „Ochrona zdrowia” w zakresie zadań realizowanych przez ABM	Przygotowano wkład merytoryczny	Brak odchyleń
17	**Krajowy Plan Transformacji**	Opracowanie metodologii mierzenia wskaźników określonych w KPT	Opracowano metodologię mierzenia wskaźników w zakresie	Brak odchyleń

		w zakresie zadań realizowanych przez ABM	zadań realizowanych przez ABM	
Art. 15 ust. 2 pkt 3 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
18	**Kongres Humanizacji Medycyny**	Organizacja kongresu	Kongres został zorganizowany 09-10.06.2022 r	Brak odchyleń
19	**Kampania społeczna** dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru chorób cywilizacyjnych	Organizacja i przeprowadzenie kampanii	Kampania została przeprowadzona 07.10 – 19.12.2022 r	Brak odchyleń
20	**Kampania społeczna** dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru onkologii	Organizacja i przeprowadzenie kampanii	Kampania została przeprowadzona 15.08 – 02.10.2022 r	Brak odchyleń
21	**Konferencja** pn. „Agencja Badań Medycznych – impuls dla rozwoju nauki, zdrowia i innowacji”	Organizacja konferencji	Konferencja została zorganizowana 17.11.2022 r	Brak odchyleń
22	**Nagroda Prezesa Agencji Badań Medycznych** dla szczególnie zasłużonych osób i instytucji dla rozwoju badań klinicznych	Opracowanie założeń przyznania nagrody, wyłonienie zwycięzców i przekazanie nagrody	Opracowano założenia przyznania nagrody, wyłoniono zwycięzców i przekazano nagrodę 17.11.2022 r	Brak odchyleń
23	**Sympozjum** Inicjatywy Trójmorza na Rzecz Onkologii (3-SEAS CANCER INITIATIVE)	Organizacja sympozjum	Sympozjum zostało zorganizowane 18.11.2022 r	Brak odchyleń
24	**Regionalny warsztat** pn. „Współpraca publiczno-prywatna na rzecz innowacji w opiece zdrowotnej Europy Środkowo-Wschodniej”	Organizacja i przeprowadzenie warsztatu	Warsztat został zorganizowany 25.07.2022 r	Brak odchyleń

25	**Wideokonferencja** regionalna z udziałem krajów Europy Środkowo-Wschodniej	Organizacja konferencji	Konferencja została zorganizowana 20.12.2022 r	Brak odchyleń
26	**Raport trzyletni** z działalności Agencji Badań Medycznych	Przygotowanie, opracowanie i wydanie raportu	Raport został wydany 30.09.2022 r	Brak odchyleń
Art. 15 ust. 2 pkt 4 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
27	**Działalność Warsaw Health Innovation Hub**	Rozwój działalności WHIH, w tym: - pozyskiwanie nowych partnerów z sektora przedsiębiorstw - rekomendowanie przedsięwzięć do realizacji w ramach WHIH	- Pozyskanie 12 nowych podmiotów. - Realizacja 5 przedsięwzięć - Stworzenie koncepcji platformy mentoringowej. - Odbycie 10 spotkań ze stroną publiczną. - Odbycie 12 spotkań mających służyć wypracowaniu wspólnych rozwiązań w systemie ochrony zdrowia	Brak odchyleń
Art. 22 pkt 2 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
28	**Kontrole projektów**	Przeprowadzenie kontroli (planowych i doraźnych) i opracowanie raportów pokontrolnych	Przeprowadzono 25 kontroli planowych i 9 kontroli doraźnych, sporządzono 34 raporty pokontrolne	Brak odchyleń
Art. 23 Ustawy o Agencji Badań Medycznych				
29	**Ewaluacja formatywna** projektów finansowanych w ramach konkursu 2019/ABM/01	- wstępna analiza danych posiadanych na temat prowadzonych projektów - przeprowadzenie wywiadów jakościowych z osobami zaangażowanymi w realizację projektów - skonstruowanie ankiety ewaluacyjnej - analiza danych - utworzenie raportu	Wykonano wstępną analizę danych, przeprowadzono wywiady, skonstruowano i wysłano ankietę oraz opracowano raport z ewaluacji formatywnej	Brak odchyleń
30	**Ewaluacja naukowa** projektów	- opracowanie ankiety ewaluacyjnej i	Opracowano ankietę ewaluacyjną	Brak odchyleń

	oceniających skuteczność amantadyny w leczeniu chorych na Covid-19	przesłanie do ekspertów - zorganizowanie seminarium dla Beneficjentów i ekspertów - opracowanie wyników ankiet w postaci raportu	i przesłano do ekspertów. Zorganizowano seminarium naukowe. Opracowano raport z ewaluacji naukowej	
31	**Ewaluacja** Standardu Modelowego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych	- opracowanie ewaluacyjnej i przesłanie do jednostek CWBK - analiza danych	Opracowano ankietę ewaluacyjną i przesłano do jednostek CWBK. Wykonano analizę otrzymanych danych	Brak odchyleń
32	**Badanie ankietowe** na potrzeby konkursu 2022/ABM/07	- przeprowadzenie spotkania z firmami wytwarzającymi wyroby wykorzystujące AI - skonstruowanie ankiety - analiza danych - utworzenie raportu	Przeprowadzono spotkanie z przedstawicielami firm z branży MedTech, utworzono i wysłano ankietę, wykonano analizę otrzymanych danych	Brak odchyleń

1.1. Dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Konkursy na działalność badawczo – rozwojową w zakresie niekomercyjnych badań klinicznych zrealizowano zgodnie z Planem Rozwoju Badań Klinicznych, w myśl którego działalność Agencji Badań Medycznych (ABM) ma przyczynić się do wzrostu liczby prowadzonych niekomercyjnych badań klinicznych do poziomu średniej europejskiej. Intencją konkursów było zapewnienie właściwego strumienia finansowania niekomercyjnych badań klinicznych w Polsce oraz stymulowanie wzrostu innowacyjności polskiego systemu ochrony zdrowia. W ramach swojej działalności w roku 2022 oprócz badań klinicznych ABM po raz pierwszy dopuściła do konkursu eksperymenty badawcze.

Ponadto Agencja Badań Medycznych przeprowadziła kolejne konkursy na badania komercyjne. Dotyczyły one:

- opracowania, oceny działania oraz oceny klinicznej innowacyjnych wyrobów medycznych,
- opracowania i rozwoju innowacyjnych rozwiązań w obszarze nowych postaci farmaceutycznych produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu, leków generycznych i leków biopodobnych,

- opracowania innowacyjnych wyrobów medycznych opartych o sztuczną inteligencję do koordynowania diagnostyki i leczenia w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej i leczeniu szpitalnym,
- rozwoju medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie terapii komórkowych lub produktów białkowych,
- rozwoju medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie produktów leczniczych opartych na kwasach nukleinowych i związkach drobnocząsteczkowych.

W kolejnych rozdziałach zostaną krótko opisane poszczególne działania (zgodnie z numeracją, którą przyjęto w Tabeli działań)

1. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne w obszarze chorób cywilizacyjnych – ABM/2021/3

W ramach konkursu do Agencji Badań Medycznych wpłynęło 39 wniosków o dofinansowanie. Przeprowadzono ocenę merytoryczną i ogłoszono listę rankingową, zgodnie z którą 10 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Wpłynęły 4 protesty od wyników oceny merytorycznej. Po rozpatrzeniu protestów i ogłoszeniu listy rankingowej dofinansowanie otrzymało 11 projektów na łączną kwotę 107 606 252,02 zł. Podpisano 11 umów o dofinansowanie.

2. Konkurs na tworzenie i rozwój Onkologicznych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych – ABM/2021/6

Konkurs uwzględniał postanowienia Narodowej Strategii Onkologicznej. Wpłynęło 8 wniosków o dofinansowanie. Po dokonanej ocenie złożonych wniosków do dofinansowania rekomendowanych zostało 7 projektów na łączną kwotę 47 792 247,54 zł.

3. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne – ABM/2022/1

Konkurs został przeprowadzony w dwóch rundach.

Runda I: Nabór wniosków odbywał się w dniach od 17.01.2022 r. do 17.03.2022 r. W dniu 23.02.2022 r. zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców. W ramach konkursu wpłynęło 16 wniosków. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków ogłoszono listę rankingową, zgodnie z którą 8 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Wpłynął jeden protest od wyników oceny merytorycznej. Po rozpatrzeniu protestu i ogłoszeniu listy rankingowej dofinansowanie otrzymało 8 projektów, dla których łączna kwota finansowania wyniosła 98 090 559,82 zł. Podpisano 8 Umów o dofinansowanie.

Runda II: Nabór wniosków odbywał się w dniach od 17.03.2022 r. do 17.05.2022 r. W ramach Konkursu wpłynęły 23 wnioski. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków ogłoszono listę rankingową, zgodnie z którą 6 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Wpłynęły 2 protesty od wyników oceny merytorycznej.

Po rozpatrzeniu protestów i ogłoszeniu listy rankingowej dofinansowanie otrzymało 6 projektów, dla których łączna kwota finansowania wyniosła 106 707 232,21 zł. Podpisano 6 Umów o dofinansowanie.

4. Konkurs dla przedsiębiorstw na finansowanie opracowania, oceny działania, oceny klinicznej innowacyjnych wyrobów medycznych – ABM/2022/2

Konkurs zorganizowany zgodnie z działaniem PRSB 3.1. Wykorzystanie sztucznej inteligencji i big data do poprawy efektywności systemu ochrony zdrowia. Nabór wniosków w Konkursie trwał od 30.03.2022 r. do 30.06.2022 r. W dniu 21.04.2022 r. przeprowadzono webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców. Dokonano dwóch aktualizacji Regulaminu Konkursu w dniu 12.04.2022 r. oraz 28.04.2022 r. W ramach Konkursu wpłynęły 22 wnioski. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków ogłoszono listę rankingową, zgodnie z którą 5 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Wpłynęły 3 protesty od wyników oceny merytorycznej. Po rozpatrzeniu protestów i ogłoszeniu listy rankingowej dofinansowanie trzymało 6 projektów na łączną kwotę 38 322 964,71 zł. Do końca roku 2022 udało się zawrzeć 5 z 6 Umów o dofinansowanie.

5. Konkurs na niekomercyjne badania kliniczne lub eksperymenty badawcze – badania typu *head-to-head* ABM/2022/3.

Nabór projektów w Konkursie trwał od 11.07.2022 r. do 20.10.2022 r. W dniu 09.08.2022 r. przeprowadzono webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców. W ramach Konkursu wpłynęło 50 wniosków. Przeprowadzono ocenę formalną.

6. Konkurs na opracowanie i rozwój innowacyjnych rozwiązań w obszarze nowych postaci farmaceutycznych produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu, leków generycznych i leków biopodobnych – ABM/2022/4

Nabór wniosków odbywał się w dniach od 31.05.2022 do 31.08.2022 r. W dniu 28.06.2022 r. zorganizowano webinarium dla potencjalnych wnioskodawców. Wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków ogłoszono listę rankingową, zgodnie z którą 19 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Wpłynęły dwa protesty od wyników oceny merytorycznej. Po rozpatrzeniu protestów i ogłoszeniu listy rankingowej dofinansowanie otrzymało 19 projektów na łączną kwotę dofinansowania 144 017 933,72 zł, przy czym jeden Wnioskodawca odstąpił od podpisania Umowy. W 2022 r. podpisano 11 z 18 Umów o dofinansowanie.

7. Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie terapii komórkowych lub produktów białkowych – ABM/2022/5

Konkurs zorganizowany zgodnie z działaniem PRSB 2.1 Rozwój medycyny celowanej/personalizowanej na bazie kwasów nukleinowych i terapii komórkowych. Nabór wniosków odbywał się od dnia 12.07.2022 r. do dnia 18.07.2022 r. W dniu 03.08.2022 r. zorganizowano webinarium dla potencjalnych wnioskodawców. W ramach naboru wpłynęło 16 wniosków. Ogłoszono listę rankingową zgodnie z którą dofinansowanie otrzymało 7 projektów na łączną kwotę dofinansowania 198 453 062,88 zł, jednakże jeden Wnioskodawca odstąpił od podpisania Umowy. W 2022 r. podpisano 2 z 6 Umów

o dofinansowanie. Procedowanie pozostałych Umów o dofinansowanie projektu oraz rozpatrzenie dwóch protestów od wyników oceny merytorycznej zaplanowane jest na I kwartał 2023 r.

8. Konkurs na rozwój medycyny celowanej lub personalizowanej na bazie produktów leczniczych opartych na kwasach nukleinowych i związkach drobnocząsteczkowych – ABM/2022/6

Konkurs zorganizowany zgodnie z działaniem PRSB 2.1 Rozwój medycyny celowanej/personalizowanej na bazie kwasów nukleinowych i terapii komórkowych. Nabór wniosków zaplanowano na okres od 22.11.2022 r. do 23.02.2023 r.

9. Konkurs dla przedsiębiorstw na opracowanie innowacyjnych wyrobów medycznych opartych o sztuczną inteligencję do koordynowania diagnostyki i leczenia w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej i leczeniu szpitalnym – ABM/2022/7

Konkurs zorganizowany zgodnie z działaniem PRSB 3.1.3: Opracowanie rozwiązania do koordynacji procesu diagnostyki i leczenia pacjenta szczególnie w zakresie leczenia specjalistycznego i szpitalnego. Nabór wniosków zaplanowano od 04.10.2022 r. do 12.01.2023 r. W dniu 15.11.2022 r. zorganizowano webinarium dla potencjalnych Wnioskodawców.

1.2. Wydawanie opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej

10. Opinie wydane przez ABM

W roku sprawozdawczym ABM przygotowała osiem opinii – siedem na zlecenie Ministerstwa Zdrowia i jedną na zlecenie Narodowego Centrum Nauki.

- Na zlecenie MZ wydano opinie do zapytań kierowanych od posłów i senatorów dotyczących:
  - badań nad skutecznością amantadyny w leczeniu pacjentów chorych na COVID-19 (termin realizacji: 13.01 – 25.01 2022 r.),
  - indywidualnej odporności na COVID-19 (termin realizacji: 16.03 – 21.03 2022 r.),
  - szczegółów rozwoju terapii na COVID-19 z wykorzystaniem immunoglobulin w ramach projektu finansowanego przez ABM (termin realizacji: 11.04 – 14.04 2022 r.).
- Na zlecenie MZ opracowano stanowisko ABM do rozporządzenia ustanawiającego europejską przestrzeń danych dotyczących zdrowia (EHDS), (termin realizacji: 14.06 – 17.06 2022 r.).
- Na zlecenie MZ przygotowano wkład merytoryczny do ankiety OECD w zakresie zdolności badawczych Polski dot. leczenia Long COVID, będący anglojęzycznym zestawieniem badań prowadzonych w Polsce w zakresie tego zjawiska (termin realizacji: 22.07 – 12.08 2022 r.).
- Na zlecenie MZ opracowano opinię na temat nowoczesnego leczenia wad słuchu na posiedzenie Podkomisji stałej do spraw organizacji ochrony zdrowia i innowacyjności w medycynie (termin realizacji: 13.10 – 17.10 2022 r.).

- Na zlecenie NCN opracowano stanowisko ABM do rozporządzenia ustanawiającego europejską przestrzeń danych dotyczących zdrowia (EHDS), (termin realizacji: 15.11 – 23.11.2022 r.).

1.3. Inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

11. Współpraca międzynarodowa

W 2022 r. w ramach rozwijania współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu Warsaw Health Innovation Hub promował inicjatywę stworzenia regionalnej platformy współpracy (CEE), której celem będzie kreowanie innowacyjnych rozwiązań dotyczących poprawy i zwiększenia efektywności systemów opieki zdrowotnej w Europie Środkowej i Wschodniej na arenie europejskiej i światowej. Stworzoną w Agencji Badań Medycznych koncepcję zaprezentowano we Francji na konferencji naukowej poświęconej roli przełomowych innowacji w poprawie jakości medycyny, na konferencji we Włoszech pn. „Polska i Włochy wobec kryzysów i wyzwań sektorze ochrony zdrowia – praktyka i doświadczenia" oraz na sympozjum w Stanach Zjednoczonych Ameryki w ramach wydarzenia „Poland Days in Silicon Valley". W okresie sprawozdawczym w ramach budowania relacji międzynarodowych współorganizowano spotkanie pn. ,,The 1st CEE Workshop on Public-Private Collaboration for Innovations in Healthcare", w którym udział wzięli przedstawiciele sektora ochrony zdrowia z ośmiu państw Europy Środkowowschodniej oraz przedstawiciele największych globalnych firm należących do inicjatywy Warsaw Health Innovation Hub. Celem spotkania było zapoczątkowanie rozmów na temat powołania regionalnej platformy współpracy, której celem będzie wymiana doświadczeń i realizowanie wspólnych projektów mających na celu poprawę i zwiększenie efektywności systemów opieki zdrowotnej w regionie. Kontynuacją przedmiotowego spotkania było podpisanie przez Łotwę (07.09.2022 r) i Chorwację (09.11.2022 r) „Memorandum of Understanding" dotyczącego wzmocnienia wszechstronnej współpracy regionalnej. W grudniu odbyło się spotkanie robocze z krajami zaproszonymi do współpracy. Na 2023 r. zaplanowane jest zwiększanie liczby sygnatariuszy porozumienia. Działania Warsaw Health Innovation Hub podejmowane są zgodnie z pierwszym obszarem Rządowego Planu Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031 (nazwa obszaru: „System zarządzania").

W ramach rozwijania współpracy międzynarodowej Prezes Agencji Badań Medycznych przewodniczył największej delegacji polskiego sektora ochrony zdrowia w Stanach Zjednoczonych (14 – 17.06.2022 r), złożonej z szerokiego grona wybitnych przedstawicieli służby zdrowia i nauki. Celem wizyty było przedstawienie Polski jako atrakcyjnego i proaktywnego partnera w Europie Środkowo-Wschodniej w obszarze działalności badawczo-rozwojowej oraz zainicjowanie partnerstw, które skutkowałyby rozwojem wzajemnie korzystnej polsko-amerykańskiej współpracy w obszarze ochrony zdrowia. Spośród zrealizowanych spotkań, m.in. w National Inistitutes of Health, Children's National Research and Innovation Campus, Walter Reed Military Hospital. Na szczególną uwagę zasługuje wizyta na Harvard Medical School, która zainicjowała dialog polsko-amerykański na rzecz nawiązania współpracy edukacyjnej w zakresie organizacji studiów podyplomowych dla polskich klinicystów.

1.4. Inicjowanie i realizacja własnych badań naukowych i prac rozwojowych

12. Aktualizacja założeń projektu własnego GenPol

Na potrzeby aktualizacji i opracowania projektu GenPol Zarządzeniem nr 62 z dnia 8 października 2022 r powołana została Grupa robocza. W ramach Grupy powołane zostały zespoły robocze opracowujące zagadnienia związane z projektem. Ustalono również comiesięczne spotkania Grupy roboczej mające na celu omawianie postępów prac i problemów.

1.5. Tworzenie i zarządzanie programami, na podstawie których będą dofinansowywane projekty, w tym projekty interdyscyplinarne

13. Plan rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023-2033

Utworzony dokument stanowi podstawę do planowania konkursów w latach 2023-2033 w zakresie epidemiologicznym o łącznej alokacji 600 mln zł. Nabór na pierwszy Konkurs na realizację badań epidemiologicznych wielochorobowości rozpocznie się w II kwartale 2023 r.

14. Plan Rozwoju Badań Klinicznych 2020-2030 – aktualizacja

Zaktualizowany dokument stanowi podstawę do planowania konkursów obejmujących badania kliniczne w latach 2020-2030. Dokument „Plan Rozwoju Badań Klinicznych na lata 2020-2030" stanowi kontynuację działań podjętych w „Planie Rozwoju Badań Klinicznych na lata 2020–2025" a jednocześnie plan zwiększenia potencjału naukowo-badawczego Agencji Badań Medycznych poprzez rozszerzenie jej działalności w zakresie rozwoju badań klinicznych i eksperymentów badawczych, a także zwiększenia świadomości pacjentów w obszarze badań klinicznych.

15. Rządowy Plan Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031

W okresie sprawozdawczym Agencja Badań Medycznych uczestniczyła w pracach legislacyjnych nad Rządowym Planem Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031. ABM, na zlecenie Ministerstwa Zdrowia, odnosiła się na bieżąco do uwag zgłaszanych przez różne podmioty w toku procesu legislacyjnego, jak również – wskutek tych uwag – wprowadzała stosowne poprawki i uzupełnienia do projektu planu, a także oceny skutków regulacji, czyli dokumentu towarzyszącego projektowi planu. Ostatecznie dokument został przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 141/2022 z 21 czerwca 2022 r. i opublikowany na stronie internetowej ABM. Plan identyfikuje obszary priorytetowe, które należy objąć wsparciem i je stymulować w ramach rozwoju rynku biomedycznego. Obszary te zostały ujęte w czterech punktach: „System zarządzania", „Innowacyjne terapie i leki przyszłości", „Wyroby medyczne i zdrowie cyfrowe", „Rozwój potencjału sektora". ABM jest podmiotem koordynującym wdrażanie wszystkich czterech obszarów planu.

W IV kwartale 2022 r. Agencja Badań Medycznych uczestniczyła również w procesie legislacyjnym dot. projektu zarządzenia ministra zdrowia w sprawie powołania zespołu zadaniowego do spraw Planu Rozwoju Sektora Biomedycznego na lata 2022-2031.

16. Krajowy Program Reform (2022/2023) – aktualizacja

Agencja Badań Medycznych na zlecenie Ministerstwa Zdrowia przygotowała wkład merytoryczny do aktualizacji Krajowego Programu Reform (2022/2023) w części „Ochrona zdrowia".

17. Krajowy Plan Transformacji

Agencja Badań Medycznych na zlecenie Ministerstwa Zdrowia opracowała metodologię mierzenia wskaźników określonych w Krajowym Planie Transformacji w zakresie zadań realizowanych przez Agencję.

1.6. Upowszechnianie efektów zrealizowanych przez ABM zadań

18. Kongres Humanizacji Medycyny

Podczas zorganizowanego przez ABM wydarzenia eksperci poruszyli kwestie relacji międzyludzkich, roli specjalistów i organizacji pacjenckich w podnoszeniu jakości usług zdrowotnych oraz bezpieczeństwa pacjenta. Zagadnienia te zaprezentowano interdyscyplinarnie odnosząc się do kwestii organizacyjnych, etycznych i psychospołecznych. Zwrócono również uwagę na istotę kwestii humanizacji medycyny i podkreślono istotę tego aspektu w kształceniu kadr medycznych (09-10.06.2022 r.)

19. Kampania społeczna dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru chorób cywilizacyjnych

Do głównych celów kampanii należy zaliczyć:

- podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat działalności Agencji Badań Medycznych, podjętych inicjatyw oraz efektów zrealizowanych zadań, a w konsekwencji podniesienie wiedzy na temat badań klinicznych w grupie docelowej,
- dotarcie z informacją o badaniach klinicznych do potencjalnych pacjentów,
- zbudowanie pozytywnego wizerunku pacjenta biorącego udział w badaniach klinicznych.

W ramach kampanii zrealizowano poniższe zadania:

- dokonano analizy grupy docelowej pod względem poziomu świadomości na temat działalności ABM i realizowanych przez nią działań oraz uczestnictwa w badaniach klinicznych,
- opracowano kompleksową koncepcję strategiczną oraz koncepcję kreatywną kampanii, stanowiące podstawę wszystkich prowadzonych działań.

Kampanię zrealizowano poprzez:

- promocję w Internecie, w tym emisję banerów na portalach horyzontalnych kierowanych do osób z grupy docelowej,
- działania influencerów/liderów opinii publicznej,
- publikację artykułów w prasie,
- promocję outdoorową wykorzystującą banery wielkoformatowe,
- emisję spotów telewizyjnych,

- emisję spotów radiowych,
- emisję felietonu w programie „Pytanie na Śniadanie”,
- emisję podcastów w radiu.

20. Kampania społeczna dotycząca realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru onkologii

Głównym celem kampanii był wzrost świadomości społecznej na temat działalności Agencji Badań Medycznych, podjętych inicjatyw, efektów zrealizowanych zadań, m.in. z zakresu promocji badań klinicznych z obszaru onkologii, a w konsekwencji podniesienie wiedzy w grupie docelowej na temat onkologicznych badań klinicznych. Cele szczegółowe obejmowały:

- wzmocnienie rozpoznawalności ABM, przedstawienie ABM jako podmiotu odpowiedzialnego za rozwój badań klinicznych w Polsce, zaangażowanego w budowę innowacyjnego systemu ochrony zdrowia, który przyniesie wymierne korzyści dla pacjentów, w szczególności onkologicznych,
- przedstawienie podjętych inicjatyw i osiągnięć ABM oraz przekazanie bieżących informacji na temat realizowanych projektów badawczo-rozwojowych z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru onkologii,
- zainteresowanie grupy docelowej badaniami klinicznymi, promocja innowacyjności w dziedzinie zdrowia, badań i rozwoju w obszarze biotechnologii,
- zwiększenie świadomości pacjenta, w szczególności pacjenta onkologicznego, dotyczącej badań klinicznych prowadzonych w Polsce, przedstawienie badań klinicznych jako alternatywnej możliwości leczenia,
- dostarczenie w przystępny sposób wiedzy na temat możliwości związanych z udziałem w badaniach klinicznych, bezpieczeństwa pacjenta w badaniach klinicznych oraz jego praw,
- zmianę negatywnego postrzegania badań klinicznych, konfrontację z najpopularniejszymi stereotypami i wątpliwościami pojawiającymi się w kontekście udziału w badaniach klinicznych.

Oficjalny start kampanii nastąpił w dniu 15 sierpnia 2022 r. wraz z emisją i publikacją pierwszych materiałów.

Aktywności zrealizowane w ramach kampanii:

- publikacja 10 artykułów branżowych o tematyce badań klinicznych w prasie ogólnopolskiej: Poradnik domowy, Chwila dla Ciebie, TV14, Polityka, Pani Domu, Angora, Zwierciadło, Przyjaciółka, Gość Niedzielny, Newsweek,
- emisja spotów telewizyjnych i radiowych w stacjach ogólnopolskich,
- promocja poprzez banery wielkoformatowe w Warszawie, Wrocławiu, Łodzi i Krakowie,
- rozmowa w telewizji śniadaniowej „Pytanie na śniadanie” na temat badań klinicznych z udziałem Prezesa ABM Radosława Sierpińskiego i wybranego specjalisty z wieloletnim doświadczeniem w realizacji badań,
- współpraca z trzema Influencerami: Uwaga Naukowy Bełkot, Mądra Babcia i Doktor Dorota (artykuły tematyczne, posty w mediach społecznościowych, filmy),

- współpraca z portalem Zwrotnik Raka (artykuły tematyczne, posty, materiały promocyjne na stronie internetowej i w mediach społecznościowych),
- produkcja dwóch podcastów z udziałem ekspertów z branży badań klinicznych: prof. Iwoną Ługowską i prof. Janem Zauchą,
- emisja banerów multimedialnych w warszawskim metrze,
- promocja treści w mediach społecznościowych oraz emisja banerów w krajowych portalach informacyjnych.

W dniu 2 października 2022 r. zakończył się okres emisji i publikacji wszystkich materiałów w ramach kampanii. W ciągu czterech następnych tygodni powstał raport podsumowujący aktywności i potwierdzający realizację wszystkich wymaganych wskaźników.

21. Konferencja pn. „Agencja Badań Medycznych – impuls dla rozwoju nauki, zdrowia i innowacji"

Głównymi tematami konferencji była perspektywa rozwoju terapii personalizowanych, wyrobów medycznych i cyfryzacji w polskich jednostkach polskiej ochrony zdrowia, a także systemowe wsparcie dla współpracy międzyinstytucjonalnej. W gronie ekspertów omówiono, również proponowane zasady współpracy międzynarodowej w ramach 3-SEAS CANCER INITIATIVE. W wydarzeniu udział wzięli profesorowie nauk medycznych, eksperci, przedstawiciele pacjentów oraz przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia. Konferencja miała miejsce 17 listopada 2022 r.

22. Nagroda Prezesa Agencji Badań Medycznych dla szczególnie zasłużonych osób i instytucji dla rozwoju badań klinicznych

Podczas konferencji pn. „Agencja Badań Medycznych – impuls dla rozwoju nauki, zdrowia i innowacji" odbyła się pierwsza gala wręczenia Nagród Prezesa Agencji Badań Medycznych „Medycyna Jutra" w trzech kategoriach. Laureatami zostali, w kategorii – Główny Badacz – prof. Anna Raciborska, Instytucja – Gdański Uniwersytet Medyczny, Organizacja Pozarządowa – Stowarzyszenie Polskiej Grupy ds. Leczenia Białaczek u dorosłych. Przekazanie symbolicznych statuetek jest wyrazem uznania dla ciężkiej, wieloletniej pracy na rzecz ulepszenia polskiego systemu ochrony zdrowia oraz działań na rzecz pacjentów.

23. Sympozjum Inicjatywy Trójmorza na Rzecz Onkologii (3-SEAS CANCER INITIATIVE)

Podczas sympozjum (18.11.2022 r.), w gronie wybitnych, międzynarodowych specjalistów, omówiono potrzebę wspólnych, międzynarodowych działań na rzecz profilaktyki oraz leczenia nowotworów. Eksperci podzieli się swoimi doświadczeniami z zakresu wykrywania nowotworów i nowych terapii. Nakreślono również główne zadania i cele 3-SEAS CANCER INITIATIVE.

24. Regionalne warsztaty pn. „Współpraca publiczno-prywatna na rzecz innowacji w opiece zdrowotnej Europy Środkowo - Wschodniej"

Kierownictwo ABM w gronie zaproszonych gości – przedstawicieli resortów zdrowia 9 krajów z regionu Europy Środkowo-Wschodniej oraz partnerów projektu Warsaw Health Innovation Hub dyskutowało o wspólnej idei powołania Regional Health Innovation Hub Network for Central & Eastern Europe. Warsztaty zostały zorganizowane 25.07.2022 r.

25. Wideokonferencja regionalna z udziałem krajów Europy Środkowo-Wschodniej

Spotkanie zostało zorganizowane 20 grudnia 2022 r. i stanowiło kontynuację rozmów rozpoczętych w lipcu w celu zidentyfikowania wspólnych projektów i możliwości ich realizacji w 2023 r.

26. Raport trzyletni z działalności Agencji Badań Medycznych

Wydanie raportu (30.09.2022 r), miało na celu podsumowanie działań zrealizowanych przez Agencję Badań Medycznych od początku jej funkcjonowania. Publikacja ma charakter informacyjno-promocyjny i prezentuje m.in. wybrane projekty zrealizowane przez ABM w ciągu ostatnich trzech lat. Przygotowany raport dystrybuowano do kluczowych przedstawicieli środowiska medycznego, a także pacjentów. Celem wydania raportu jest lepsze dotarcie do potencjalnych beneficjentów z informacją o działalności ABM i możliwościach finansowania projektów badawczych, edukacja pacjentów w zakresie możliwości udziału w badaniach, a także podsumowanie bieżących działań w środowisku medycznym.

1.7. Wspieranie przedsiębiorstw w prowadzeniu i rozwijaniu działalności innowacyjnej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

27. Działalność Warsaw Health Innovation Hub

Do inicjatywy Warsaw Health Innovation Hub w roku 2022 dołączyło łącznie 12 nowych partnerów: Pure Biologics, Janssen, Angelnini Pharma, VitalAire, Biomed Lublin, Servier, Becton Dickinson, Medtronic, Roche Diagnostics, Siemens Healthineers, Chiesi Poland, Comarch.

W okresie sprawozdawczym w ramach Warsaw Health Innovation Hub realizowano pięć projektów:

- e-Health Hackathon w obszarze kardiologii,
- Konkurs ,,Nephrohero – Wyścig z niewidzialnym wrogiem – jak wcześniej wykrywać przewlekłą chorobę nerek?”, którego celem jest wyłonienie projektów prezentujących rozwiązania ułatwiające i przyspieszające diagnostykę umożliwiającą skuteczne leczenie w przewlekłej chorobie nerek,
- Projekt aplikacji dla niewidomych i niedowidzących (ADNIN),
- Telemonitoring chorych leczonych nieinwazyjną wentylacją mechaniczną w warunkach domowych – możliwości aplikacji, organizacja opieki i efektywności,
- Onkologiczny grant Servier (CARE).

W 2022 r. zorganizowano 12 spotkań z partnerami Warsaw Health Innovation Hub, których celem było wypracowywanie wspólnych rozwiązań w systemie ochrony zdrowia. Zakres przedmioty spotkań: zarządzanie ryzykiem przy wprowadzaniu nowych rozwiązań technologicznych, opracowanie ścieżki certyfikacji aplikacji elektronicznych w ochronie zdrowia, AI w diagnostyce, bezpieczeństwo lekowe, dane epidemiologiczne oraz monitoring chorób układu oddechowego i chorób inwazyjnych, innowacje sektora biomedycznego, Mother and Child Startup Challenge, Network Innovation Hub, Desing Thinking – Hub przyszłości (dwie części), lek oryginalny – jak wykorzystać potencjał polskich ośrodków klinicznych,

European Health Data Space. Jednocześnie w okresie sprawozdawczym w ramach Warsaw Heath Innovation Hub zorganizowano 10 spotkań ze stroną publiczną w obszarach: DIGA Roundtable, warsztaty mHealth, warsztaty AI i uczenie maszynowe, warsztaty dot. internetowego konta pacjenta, warsztaty na temat wykorzystania technologii przetwarzania języka naturalnego, spotkanie na temat wykorzystania programowania neurolingwistycznego do zautomatyzowania badań przesiewowych wczesnych i objawów raka płuca, warsztaty na temat projektu IQVIA i Microsoft, warsztaty na temat monitorowania i analizy społecznych determinantów zdrowia przy użyciu nowych technologii, warsztaty dot. wyszczepialności p/HPV, warsztaty dot. programu PIMA.

W 2022 r. odbyły się cztery posiedzenia Rady Warsaw Health Innovation Hub, w tym jedno w Europejskim Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia w Zabrzu.

1.8. Kontrole u beneficjenta lub podmiotu wykonującego projekt

28. Planowane i doraźne kontrole projektów dofinansowanych przez ABM

Kontrole planowe dotyczyły niekomercyjnych badań klinicznych (18 kontroli), projektów związanych z wsparciem, tworzeniem i rozwojem Centrów Wsparcia Badań Klinicznych (3 kontrole) oraz projektów dot. COVID-19 (4 kontrole). Do 31.12.2022 r. przekazano Beneficjentom 20 protokołów z kontroli planowych i 9 protokołów z kontroli doraźnych. W protokołach sformułowano łącznie 124 wnioski i zalecenia pokontrolne.

1.9. Ewaluacje finansowanych projektów i przeprowadzonych na ich podstawie badań naukowych oraz prac rozwojowych

29. Ewaluacja formatywna projektów finansowanych w ramach konkursu 2019/ABM/01

Ewaluacji poddano 32 projekty, które otrzymały dofinansowanie w ramach ogłoszonego przez Agencję Badań Medycznych pierwszego konkursu na niekomercyjne badania kliniczne 2019/ABM/01. Na przeprowadzony proces składały się trzy części: wstępna analiza podstawowych informacji o wszystkich ewaluowanych projektach, wywiady jakościowe z wybranymi Głównymi Badaczami oraz ankieta ilościowa przeprowadzona wśród wszystkich Głównych Badaczy oraz Opiekunów projektów ze strony ABM. Na podstawie analiz otrzymanych danych wytypowano największe problemy w realizacji projektów. Agencja podjęła szereg środków zaradczych mających na celu z jednej strony ułatwić beneficjentom realizację zadań od strony formalnej, z drugiej strony rozpowszechnić informacje dotyczące niekomercyjnych badań klinicznych wśród potencjalnych pacjentów i ich rodzin. Efekty podjętych działań mogą okazać się niezmiernie przydatne do prawidłowego przebiegu i ułatwienia ścieżki realizacji niekomercyjnych badań klinicznych w Polsce.

30. Ewaluacja naukowa projektów oceniających skuteczność amantadyny w leczeniu chorych na Covid-19

Ewaluacji poddane zostały dwa projekty finansowane przez ABM: „Zastosowanie amantadyny w zapobieganiu progresji i leczeniu objawów COVID-19 u pacjentów zarażonych wirusem SARS-CoV-2” nr 2020/ABM/COVID19/SPSK4 oraz „Skuteczność leczenia amantadyną chorych na COVID-19 (badanie TITAN)” nr 2021/ABM/COVID19/GCM. Ewaluację projektów

przeprowadzono metodą ekspercką w ramach dyskusji panelowej, po której wybrani eksperci wypełniali ankietę oceniającą wartość naukową projektu, jego aplikacyjność oraz zastosowane podejście badawcze. Ankiety ewaluacyjne wypełniło pięciu ekspertów. Eksperci w swoich opiniach wskazywali istotną rolę obu projektów w budowaniu społecznej wiedzy o zasadach postępowania i optymalnych sposobach leczenia w epidemii COVID-19. Oba badania są przykładem jak w naukowy sposób powinna przebiegać weryfikacja hipotez funkcjonujących w przestrzeni medialnej i w jaki sposób powinny być podejmowane decyzje o wyborze postępowania w obszarze medycyny.

31. Ewaluacja Standardu Modelowego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych

22.08.2022 r. Agencja przesłała do beneficjentów 3 edycji konkursów na utworzenie i rozwój Centrów wsparcia Badań Klinicznych ankietę dotyczącą Standardów Modelowego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych. Zbieranie odpowiedzi zostało zakończone 16.09.2022 r. Ankieta została przeprowadzona metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview). W ankiecie wzięli udział kierownicy i dyrektorzy 23 beneficjentów konkursów. W oparciu o wyniki ankiety została przeprowadzona ewaluacja Standardu Modelowego CWBK. Prace zakończono 29.12.2022 r. Publikacja zunifikowanej wersji Standardów nastąpiła 16.01.2023 r.

32. Badanie ankietowe na potrzeby konkursu 2022/ABM/07

Na potrzeby konkursu na opracowanie innowacyjnych wyrobów medycznych opartych o sztuczną inteligencję Agencja Badań Medycznych stworzyła dwie wersje ankiety, której głównym celem było zebranie informacji (w sposób anonimowy), na temat podstawowych oczekiwań producentów i użytkowników wyrobów medycznych wykorzystujących sztuczną inteligencję, a także informacji, na podstawie których można było lepiej dopasować wymogi zawarte w regulaminie konkursu. Ankieta była pierwszą z serii krótkich ankiet, będących źródłem wiedzy zarówno o potencjalnych obszarach, które będą reprezentowane we wnioskach konkursowych, jak i poziomie współpracy pomiędzy beneficjentami i ABM na poszczególnych etapach konkursu i realizacji projektów.

Działania pozaustawowe, zgodne z Regulaminem Organizacyjnym

2.1 Projekt pn.: „Akademia Badań Klinicznych”

Projekt pn.: „Akademia Badań Klinicznych – rozwój kompetencji zespołów badawczych w podmiotach leczniczych świadczących usługi szpitalne oraz lekarzy zatrudnionych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej” nr POWR.05.02.00-00-0008/19, finansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś Priorytetowa V Wsparcie dla obszaru zdrowia Działanie 5.2 Działania projakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych.

Projekt realizowany jest przez ABM w latach 2020-2023 na terenie całego kraju. Celem projektu jest poprawa jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez optymalizację kosztów i poprawę procesów realizacji badań klinicznych. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki podniesieniu poziomu wiedzy i umiejętności członków zespołów badawczych zatrudnionych w podmiotach leczniczych, które świadczą usługi szpitalne, w podmiotach tworzących podmioty lecznicze (uczelnie medyczne) oraz pośród lekarzy pracujących w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dobrej Praktyki Badań Klinicznych w Polsce (GCPpl) oraz z Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Aktywności zrealizowane w 2022 r. w ramach projektu:

Zadanie 1:

- produkcja 5 filmów edukacyjno-informacyjnych o następującej tematyce: „Zespół badawczy w badaniach klinicznych", „Kwalifikacja pacjenta i przebieg badania", „Rola sponsora w badaniach klinicznych", „Badania kliniczne pediatryczne", „Badania kliniczne porejestracyjne";
- produkcja 5 edukacyjnych podcastów wideo poświęconych istotnym zagadnieniom z obszaru badań klinicznych, prowadzonych przez ekspertów z branży o następującej tematyce: „Zasady tworzenia protokołu badania klinicznego – planowanie badania klinicznego”, „Metodologia badań empirycznych w medycynie i zastosowanie statystyki w badaniach biomedycznych”, „Zakup leku i placebo do badania klinicznego”, „Kwestia zwolnienia produktu badanego oraz placebo”, „Dobra praktyka wytwarzania (GMP). Osoba wykwalifikowana i jej rola”, „Quality – wytyczne dotyczące zapewnienia jakości na wszystkich etapach procesu rozwoju i rejestracji leków”;
- realizacja dwóch cykli szkoleń dla 96 członków zespołów badawczych, dotyczących najważniejszych aspektów prowadzenia niekomercyjnych badań klinicznych. Ponadto koordynatorzy badań klinicznych uczestniczący w spotkaniach mieli okazję poszerzyć swoje kompetencje o dodatkowe zagadnienia podczas dedykowanych dla nich seminariów;
- przeprowadzenie specjalistycznych warsztatów dla 32 farmaceutów, w ramach których doświadczeni prelegenci przedstawili tematy związane z zarządzaniem produktem

leczniczym w niekomercyjnych badanach klinicznych, raportowaniem zdarzeń niepożądanych i uzyskiwaniem pozwolenia na prowadzenie badań klinicznych;

- organizacja trzech edycji warsztatów z obszaru komunikacji z pacjentem dla przedstawicieli zespołów badawczych uczestniczących w prowadzeniu badań klinicznych, w których łącznie uczestniczyło 78 osób.
- organizacja konferencji „Rola zespołu badawczego w badaniach klinicznych" dla 150 osób rozpoczynających ścieżkę kariery w obszarze badań klinicznych.

Zadanie 2:

- przy współpracy z Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu w czerwcu 2022 r. 135. Słuchaczy zakończyło drugą i trzecią edycję studiów podyplomowych pt. „Niekomercyjne Badania Kliniczne – projektowanie, realizacja i zarządzanie".
- zrealizowano kursy dla uczestników II i III edycji studiów: „Kurs pisania protokołu w badaniu klinicznym" i „Gromadzenie danych w badaniu klinicznym (eCRF)" oraz wydano certyfikaty uczestnictwa.

Zadanie 3:

- przeprowadzenie 3 szkoleń online z zakresu roli pracowników POZ w badaniach klinicznych oraz podstawowych informacji na temat prowadzenia niekomercyjnych badań klinicznych, dedykowanych pracownikom ośrodków POZ, w których łącznie wzięło udział 81 osób.

2.2 Serwis „Pacjent w badaniach Klinicznych"

Na mocy Porozumienia o Współpracy zawartego w dniu 22 maja 2019 r. Agencja Badań Medycznych koordynuje projekt pn. Pacjent w badaniach klinicznych, współorganizowany przez Ministerstwo Zdrowia. Partnerami w projekcie są: Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka", Naczelna Izba Aptekarska, Fundacja Urszuli Jaworskiej, Stowarzyszenie GCPpl, Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA, Polski Związek Pracodawców Firm Prowadzących Badania Kliniczne na Zlecenie POLCRO oraz PZPPF – Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego. Patronami projektu są Rzecznik Praw Pacjenta oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Najważniejsze aktywności realizowane w 2022 r. w ramach serwisu:

- publikacja na stronie internetowej i w mediach społecznościowych postów dotyczących aktualności z obszaru badań klinicznych (208) oraz materiałów własnych, w tym infografik (86), opracowanych przez zespół CRBK artykułów (81) i wywiadów z uczestniczką badania klinicznego oraz rodzicem pacjenta;
- opracowanie i wydruk folderu informacyjnego dla pacjentów;
- opracowanie i wydruk bajki o badaniach klinicznych skierowanej do dzieci w wieku 7 - 9 lat;
- wykonanie gadżetów promujących serwis;

- wprowadzono zakładkę informacyjną dotyczącą procesu prowadzenia badań klinicznych w Polsce w języku ukraińskim na stronie Pacjent w badaniach klinicznych w związku z pomocą dla uchodźców.

2.3 Projekt POLCRIN

Projekt POLCRIN – polski partner naukowy sieci ECRIN-ERIC (European Clinical Research Infrastructure Network) międzynarodowej organizacji non-profit, wspierającej i łączącej partnerów naukowych w celu prowadzenia międzynarodowych badań klinicznych w Europie.

Europejska Sieć Infrastruktury ds. Badań Klinicznych (ECRIN) to międzynarodowa organizacja non-profit, która wspiera i łączy partnerów naukowych w celu prowadzenia międzynarodowych badań klinicznych w Europie. W związku z zakończeniem w sierpniu 2022 r. roku trzyletniego okresu przejściowego członkostwa Polski jako POLCRIN w organizacji ECRIN, odbyła się seria spotkań i konsultacji w celu weryfikacji potencjału sieci i możliwych do uzyskania korzyści płynących z kontynuacji współpracy. Na szczeblu Agencji Badań Medycznych została podjęta decyzja dot. chęci przedłużenia działalności w ramach ECRIN i zmiany statusu POLCRIN (z obserwatora na członka). W konsekwencji Polska została członkiem organizacji. W dniu 17 listopada 2022 r. odbyła się konferencja ABM, podczas której oficjalnie ogłoszono decyzję o przystąpieniu do ECRIN. Najważniejsze aktywności realizowane w 2022 r. dotyczyły organizacji warsztatów i konferencji przy współpracy z zespołem głównym ECRIN dedykowanych badaczom i kadrze administracyjnej ośrodków, promocji sieci oraz zacieśnienia współpracy krajowej i międzynarodowej

2.4 Naczelna Komisja Bioetyczna

W ramach prac nad wdrożeniem projektowanej ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi w 2022 r. zrealizowano następujące działania:

- opracowanie modelu szkoleniowego i instrukcji wdrożeniowej dla Naczelnej Komisji Bioetycznej do spraw badań klinicznych produktów leczniczych oraz kadry administracyjnej, z zakresu bioetyki i metodologii badań naukowych z udziałem ludzi lub z użyciem ludzkiego materiału biologicznego, przy współpracy z ekspertem zewnętrznym;
- opracowanie zasad i systemu wyboru Komisji Bioetycznych, w tym opracowanie wniosków o wpis na listę komisji bioetycznych uprawnionych do sporządzania oceny etycznej badania klinicznego, o których mowa w art. 30 ust. 4 i 5 projektu ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi wraz z siedmioma Załącznikami do wniosku oraz oświadczeniem o braku konfliktu interesów, przy współpracy z ekspertem zewnętrznym;
- opracowanie projektu Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Regulaminu Naczelnej Komisji Bioetycznej;
- opracowanie wzorów dokumentów:
  - karty zgłoszeniowej kandydata na eksperta/przedstawiciela, którego opinii będzie mógł zasięgnąć przewodniczący zespołu opiniującego Naczelnej Komisji Bioetycznej;
  - wniosku o wpis do Bazy Kandydatów na Przedstawicieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1-4 projektu ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych

u ludzi, którego opinii będzie mógł zasięgnąć przewodniczący zespołu opiniującego Naczelnej Komisji Bioetycznej;
- wniosku o wpis do Bazy Kandydatów na Ekspertów, o których mowa w art. 30 ust. 4 i 5 projektu ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi, którego opinii będzie mógł zasięgnąć przewodniczący zespołu opiniującego Naczelnej Komisji Bioetycznej.

- opracowanie Niezbędnika Sekretariatu Naczelnej Komisji Bioetycznej, w tym m.in.: szablonu wniosku o wpis na listę komisji bioetycznych uprawnionych do sporządzania oceny etycznej badania klinicznego, listy obecności członków Naczelnej Komisji Bioetycznej na posiedzeniu dotyczącym oceny wniosku o wpis na listę komisji bioetycznych uprawnionych do sporządzania oceny etycznej badania klinicznego;
- przygotowywanie bazy ekspertów na potrzeby Naczelnej Komisji Bioetycznej;
- opracowywanie pakietu dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacyjnego na stanowiska ds. obsługi administracyjnej Naczelnej Komisji Bioetycznej;
- przeprowadzenie siedmiu Posiedzeń Zespołu ds. Wdrożenia Projektowanej Ustawy o Badaniach Klinicznych Produktów Leczniczych stosowanych u ludzi.

2.5 Nadzór nad wdrażaniem standardów CWBK

W ramach nadzorowania wdrażania standardów Centrów Wsparcia Badań Klinicznych podjęto szereg działań:

- Zwołano II posiedzenie Rady Biznesu PSBK
  Posiedzenie miało miejsce 31.05.2022 r. Przedstawiono dotychczasowe aktywności, omówiono planowaną działalność Polskiej Sieci Badań Klinicznych, strategię Rozwoju Działań Edukacyjnych na lata 2022-2025 oraz dyskutowano o systemach IT w badaniach klinicznych. Członkowie Rady Biznesu brali również udział Forum CWBK i Rady Biznesu podczas VIII Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Sieci Badań Klinicznych. Omówiono możliwości pogłębienia współpracy pomiędzy przemysłem farmaceutycznym a publicznymi ośrodkami prowadzącymi badania kliniczne.
- Powołano Członków Rady Biznesu PSBK na II kadencję
  W związku z powołaniem Polskiej Sieci Badań Klinicznych przez Prezesa Agencji Badań Medycznych, przeprowadzono rekrutację ma II kadencję do Rady Biznesu przy PSBK – ciała, zajmującego się doradztwem w zakresie kierunków rozwoju badań klinicznych i budowaniem płaszczyzny do ich dalszego rozwoju. Zakończono rekrutację do Rady Biznesu przy PSBK, otrzymano 21 zgłoszeń kandydatów, spośród których Prezes Agencji powołał 20 członków (na podstawie aktów powołania). 16.11.2022 r. powołano Radę Biznesu PSBK składającą się z 20 przedstawicieli firm farmaceutycznych i organizacji związanych z badaniami klinicznymi. II Kadencja Rady Biznesu Polskiej Sieci Badań Klinicznych rozpoczyna się 01.01.2023 a zakończy się 31.12.2025.
- Zwołano Posiedzenie Rady Sieci
  W dniu 31.05.2022 r. odbyło się posiedzenie Rady Sieci funkcjonującej przy PSBK. Na spotkaniu omówiono wiele kwestii informatyzację systemów do prowadzenia badań klinicznych, tworzenie biobanków przy CWBK, dalszego rozwoju Centrów Wsparcia Badań Klinicznych oraz roli badań klinicznych w ochronie zdrowia.

- Powołano Członków Rady Sieci na II kadencję
  Prezes Agencji Badań Medycznych powołał na II kadencję 7 członków Rady Sieci funkcjonującej przy Polskiej Sieci Badań Klinicznych. Jej przewodniczącym został Koordynator Krajowy, który wspólnie z Radą Sieci podejmuje decyzje kierunkowe odnośnie do działalności Sieci i zasad współpracy ze Sponsorami.
- Zwołano Posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego PSBK.
  - VI Zgromadzenie Ogólne Polskiej Sieci Badań Klinicznych i III Spotkanie Monitoringowe. Spotkanie odbyło się 30.03.2022 r w trybie on-line. Podczas zgromadzenia przedstawiono koncepcje Grup Roboczych PSBK oraz status prac nad systemami IT kierowanymi do PSBK. W trakcie spotkania monitoringowego podsumowano stan realizacji projektów oraz omówiono problemy napotykane przez Beneficjentów w trakcie ich realizacji.
  - VII Zgromadzenie Ogólne Polskiej Sieci Badań Klinicznych. Spotkanie odbyło się 27.06.2022 r. w Świętokrzyskim Centrum Onkologii Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej. Podczas zgromadzenia przedstawiono plany dotyczące wsparcia ośrodków w procesie kontraktowania badań klinicznych. Podjęto decyzję o przygotowaniu wzoru umowy trójstronnej. Przedstawiono strategie działań edukacyjnych na rok 2023.
  - VIII Zgromadzenie Ogólne Polskiej Sieci Badań Klinicznych i IV Spotkanie Monitoringowe. Spotkanie odbyło się 29-30.09.2022 r. na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Podczas zgromadzenia przedstawiono model funkcjonowania ośrodka prowadzącego badania kliniczne, omówiono stan realizacji projektów. Przedstawiono wyniki ankiety ewaluacyjnej Standard Modelowego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych. Wyjaśniono metodologię raportowania wskaźników w projektach. Podczas drugiego dnia zorganizowano panel dyskusyjny pomiędzy przedstawicielami ośrodków a przedstawicielami przemysłu farmaceutycznego. Omówiono problemy z kontraktowaniem projektów oraz wskazano na obszary wymagające interwencji.
  - IX Zgromadzenie Ogólne Polskiej Sieci Badań Klinicznych. Spotkanie odbyło się w dniach 08-09-12.2022 r. na Uniwersytecie Medyczny, im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. 08.12.2022 r. Podczas zgromadzenia omówiono plan aktywności na rok 2023, zalety ze współpracy z Europejską Organizacją na rzecz Badań i Leczenia Raka (EORTC) oraz European Clinical Research Infrastructure Network (ECRIN). Dyskusji została poddana również możliwość rozwoju Regionalnych Centrów Medycyny Cyfrowej w oparciu o struktury beneficjentów konkursów na utworzenie Centrów Wsparcia Badań Klinicznych. Podsumowano stan realizacji projektów CWBK oraz omówiono problemy wyłaniające się podczas ich realizacji. Wskazano obszary wymagające poprawy. 09.12.2022 r. zorganizowano Forum dyskusyjne pomiędzy CWBK a przedstawicielami fundacji pacjenckich. Omówiono jakie wsparcie mogą zapewnić fundacje pacjenckie CWBK oraz wskazano na oczekiwania fundacji wobec ośrodków badań klinicznych. Przedstawiono z jakimi problemami spotykają się pacjenci w badaniach klinicznych.

2.6 Opracowanie wzorów dokumentów dla ośrodków w sieci PSBK

Agencja Badań Medycznych w roku 2022 opracowała wzory następujących dokumentów kierowanych od Polskiej Sieci Badań Klinicznych:

- Wzór umowy trójstronnej na prowadzenie badania klinicznego – publikacja na stronie Agencji 24.10.2022 r.; wersja angielska 05.12.2022 r.
- Instrukcja jak rozpocząć badanie kliniczne „Rozpocznij badania kliniczne!" – Podręcznik dla początkujących – publikacja 18.08.2022 r

2.7 Działalność edukacyjna

Działania edukacyjne realizowane przez Agencję Badań Medycznych stanowią istotny element procesu rozwoju rynku badań klinicznych w Polsce. Wiedza i umiejętności nabyte w trakcie szkoleń przekładają się na wymierne korzyści – innowacyjność oraz wysoką jakość prowadzonych badań. W 2022 r. Agencja Badań Medycznych zrealizowała 18 szkoleń dedykowanych interesariuszom rynku zdrowia:

- „Zarządzanie zespołem w badaniu klinicznym" – 138 uczestników;
- „I Spotkanie informacyjne dla pacjentów z Ambasadorami Badań Klinicznych" – 36 uczestników;
- „Specyfika prowadzenia badań klinicznych wczesnych faz" – 167 uczestników;
- „Badania kliniczne w pediatrii" – 133 uczestników;
- „GCP – teoria w praktyce badań klinicznych" – 165 uczestników;
- „II Spotkanie informacyjne dla pacjentów z Ambasadorami Badań Klinicznych" – 26 uczestników;
- „Rejestracja badania klinicznego – wniosek do URPL" – 184 uczestników;
- „Analiza i zarządzanie ryzykiem w badaniach klinicznych" – 155 uczestników;
- „Pozyskiwanie produktu leczniczego do badań klinicznych" – 114 uczestników;
- „Pacjent w badaniach klinicznych – rekrutacja, świadoma zgoda" – 124 uczestników;
- „Zasady budżetowania badań klinicznych" — 172 uczestników;
- „III Spotkanie informacyjne dla pacjentów z Ambasadorami Badań Klinicznych" – 27 uczestników;
- „Zgłaszanie zdarzeń niepożądanych" – 146 uczestników;
- „Proces koordynacji badania klinicznego" – 184 uczestników;
- „Rola Sponsora, CRO i Ośrodka – wobec nowych trendów w monitorowaniu badań klinicznych" – 200 uczestników;
- „Kontraktowanie badań klinicznych – umowy i negocjacje" – 133 uczestników;
- „IV Spotkanie informacyjne dla pacjentów z Ambasadorami Badań Klinicznych" – 24 uczestników;
- „RODO w badaniach klinicznych" – 172 uczestników;

Szkolenia były prowadzone przez doświadczonych ekspertów i cieszyły się dużym zainteresowaniem. We wszystkich spotkaniach łącznie wzięło udział 2300 osób.

2.8 Pozostałe działania w zakresie komunikacji i promocji

➲ W roku 2022 patronat Agencji Badań Medycznych otrzymały:

- Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu - Studia Podyplomowe Badań Klinicznych i Biomedycznych Badań Naukowych, edycja VIII
- Polska Federacja Szpitali – Raport „Top Disruptors in Healthcare 2022”
- Avance Galicja Agencja Reklamowa na zlecenie Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego – MEDmeetsTECH #13 #Artificial Intelligence
- PMPG POLSKIE MEDIA S.A. - „Wizjonerzy Zdrowia Wprost 2022”
- Instytut Rozwoju Spraw Społecznych - Konferencja „Odporny i stabilny system ochrony zdrowia – bezpieczeństwo zdrowotne w dobie kryzysów”, stanowiąca część cyklu “The Best Way to Predict the Future is to Create it”.
- Polskie Towarzystwo Kardiologiczne - 85. Wiosenna Konferencja Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i XIV Konferencja „Kardiologii Polskiej”
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz Scientia Research Institute Sp. z o.o. – Studia podyplomowe „Nowoczesne projekty badawcze - metodologia, prowadzenie i nadzór badań klinicznych"
- Koalicja AI w zdrowiu, Polsk Federacja Szpitali i zespół ekspertów wZdrowiu - Konferencja „AI w Zdrowiu”
- Polska Federacja Szpitali, Domański Zakrzewski Palinka sp. k oraz zespół ekspertów wZdrowiu - „Rodo i cyberbezpieczeństwo w Zdrowiu”
- Instytut Rozwoju Spraw Społecznych - konferencja „Polska i Włochy wobec kryzysów i wyzwań w sektorze ochrony zdrowia - praktyka i doświadczenia”
- Hyggio we współpracy z POLCRO, GCPpl, INFARMA oraz Rzecznikiem Praw Pacjenta - inicjatywa „Przyjacielska Pomoc Medyczna”
- Instytut Matki i Dziecka w Warszawie - konkurs „Mother and Child Startup Challenge”
- Centrum Zaawansowanych Materiałów i Technologii CEZAMAT Politechnika Warszawska - MedTech-Athon - „inżynierowie dla medycyny”
- Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu - Studia Podyplomowe Badań Klinicznych i Biomedycznych Badań Naukowych, edycja IX
- Rzeczpospolita - III. edycja akcji społecznej Rzeczpospolitej #oddychaj
- Warszawski Uniwersytet Medyczny - ACCORD 2022 Interdisciplinary Conference on Drug Science
- Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych - INFARMA, Stowarzyszenie na Rzecz Dobrej Praktyki Badań Klinicznych w Polsce - GCPpl, Polski Związek Pracodawców Firm Prowadzących Badania Kliniczne na zlecenie – POLCRO - Konferencja „Badania Kliniczne - podążając za zmianą"
- Konsorcjum Warsaw Health Innovation Hub - Roche Polska oraz Janssen-Cilag - „e Health Hackathon”
- Polskie Towarzystwo Kardiologiczne - XXVI Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego
- Gdański Uniwersytet Medyczny - kurs pt. „Przemysł leków biotechnologicznych”

- Uniwersytet Jagielloński - studia podyplomowe „Badania kliniczne - metodologia, organizacja i zarządzanie, edycja XI, rok akademicki 2022/2023”
- Avance Galicja Agencja Reklamowa na zlecenie Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego - MEDmeetsTECH #14 #Blockchain
- Instytut Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju INNOVO oraz Szkoła Główna Handlowa - V. Kongres „Ekonomia dla zdrowia”
- Centrum Zaawansowanych Materiałów i Technologii CEZAMAT Politechniki Warszawskie - Konferencja pt. „Innowacje dla zdrowia”
- Inicjatywa firm z branży telemedycznej zrzeszonych w Polish Telehealth Alliance - I branżowa konferencja podmiotów telemedycznych "Polish Telehealth Alliance"
- Klaster LifeScience Kraków - Life Science Open Space the Open Innovation Forum Start-up Academy oraz Huawei Polska - konkurs Huawei Startup Challenge #3

➲ Przedstawiciele Agencji wzięli udział w następujących kluczowych wydarzeniach roku:

- I. Konferencja branżowa Polish Telehealth Alliance 2022
- Konferencja MedMeetsTech #Blockchain
- Debata „Humanizacja procesu leczenia i komunikacja kliniczna pomiędzy pacjentem a personelem medycznym przed i w czasie pandemii COVID-19”
- Debata „Wprost” pt. „Znaczenie leków generycznych i biopodobnych dla bezpieczeństwa lekowego kraju”
- 7. edycja konferencji „THE BEST WAY TO PREDICT THE FUTURE IS TO CREATE IT” Biotechnology as an engine of innovation – Polish American cooperation
- Konferencja „ Third Polish-German Science Meeting: Research under Pressure – How Research Institutions and Funding Organisations react on Crises”
- XVIII Forum Rynku Zdrowia
- Konferencja Narodowego Instytutu Kardiologii im. Stefana kardynała Wyszyńskiego pn. „Horyzont bliżej Ciebie”
- „The Marie Sklodowska-Curie Symposium on Cancer Research and Care”
- XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu
- Konferencji „Polityka Zdrowotna. Innovation Day” organizowanej przez redakcję politykazdrowotna.com i Warsaw New Tech University Foundation
- Konferencja „Polska i Włochy wobec kryzysów i wyzwań w sektorze ochrony zdrowia”
- CEBioForum 2022
- Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Badań Klinicznych pt. „Badania kliniczne – podążając za zmiana”
- Impact’22
- Konferencja „Wizjonerzy Zdrowia 2022”
- VII Kongres Wyzwań Zdrowotnych
- Konferencja „Building a bridge between Ilatlian and Polish pharmaceutical industry”
- XVI Forum Organizacji Pacjentów

➲ Prezes ABM Radosław Sierpiński odebrał nagrodę Tygodnika WPROST – „Wizjoner Nauki” za wspieranie działań, których celem jest rozwój polskiej biotechnologii i tworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych wyrobów medycznych, rozwiązań telemedycznych, a w przyszłości leków.

- W 2022 r. na temat Agencji Badań Medycznych pojawiło się łącznie około 25 tys. publikacji w portalach informacyjnych, mediach społecznościowych, telewizji, radiu i prasie. Zwiększyło się również grono obserwatorów na kanałach społecznościowych:
  - Twitter – 3 094 obserwatorów.
  - Facebook – 4 400 obserwatorów.
  - LinkedIn – 12 269 obserwujących
  - Youtube – 249 subskrypcji

Organy ustawowe ABM

Zgodnie z ustawą o Agencji Badań Medycznych organami Agencji są:

Prezes Agencji Badań Medycznych.

Rada Agencji Badań Medycznych.

3.1 Prezes Agencji Badań Medycznych

Prezesem Agencji Badań Medycznych jest Pan dr hab. n. med. Radosław Sierpiński, wybrany na sześcioletnią kadencję (12 czerwca 2021 r.).

Zastępcą Prezesa do spraw finansowania badań od dnia 31 stycznia do dnia 5 czerwca 2022 r. był wyłoniony w konkursie Pan Sławomir Gadomski.

W dniu 24 sierpnia 2022 r. Prezes Agencji Badań Medycznych ogłosił nabór na stanowisko Zastępcy Prezesa do spraw finansowania badań. Nabór został rozstrzygnięty 31 października 2022 r. Nowym Zastępcą Prezesa do spraw finansowania badań w ABM został Pan dr n. med. Rafał Staszewski.

3.2 Rada Agencji Badań Medycznych

Rada ABM działa na podstawie ustawy o Agencji Badań Medycznych oraz Regulaminu Rady Agencji Badań Medycznych. Kadencja Rady trwa 6 lat.

W 2022 r. Rada Agencji Badań Medycznych działała w składzie:

Przewodniczący Rady Agencji Badań Medycznych		
Prof. dr hab. n. med. Marcin Moniuszko	Prorektor ds. Nauki; Kierownik Kliniki Alergologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Zastępca Przewodniczącego Rady Agencji Badań Medycznych		
Prof. dr hab. n. med. Bogusław Machaliński	Rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie	Z głoszony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Członkowie Rady Agencji Badań Medycznych		
Prof. dr hab. n. med. Jerzy Chudek	Kierownik Katedry I Kliniki Chorób Wewnętrznych i Chemioterapii Onkologicznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	Zgłoszony przez Konfederację Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych
Prof. dr hab. n. med. Tadeusz F. Krzemiński	Kierownik Katedry i Zakładu Farmakologii Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Prof. dr hab. Tomasz Kuczur	Kierownik Katedry Współczesnych Systemów Politycznych i Administracyjnych na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	Wskazany przez Ministra Zdrowia

Prof. dr hab. n. med. Mirosław Markiewicz	Kierownik Kliniki Hematologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Professor Christopher JL Murray	The Chair and Professor of Global Health at the University of Washington; Director of the Institute for Health Metrics and Evaluation (IMHE)	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Prof. dr hab. n. ekon. Alojzy Z. Nowak	Rektor Uniwersytetu Warszawskiego	Wskazany przez Ministra Nauki i Edukacji
Dr Aurelia Ostrowska	Dyrektor Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia w Ministerstwie Obrony Narodowej	Zgłoszona przez Ministerstwo Obrony Narodowej
PhD Michael J. Pencina	Vice Dean for Data Science and Information Technology; Professor of Biostatistics and Bioinformatics; Duke University School of Medicine	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Professor Waldemar Priebe	Professor of Medicinal Chemistry; Department of Experimental Therapeutics; Division of Cancer Medicine; The University of Texas MD Anderson Cancer Center	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Prof. dr hab. n. med. Piotr Rutkowski	Kierownik Kliniki Nowotworów Tkanek Miękkich, Kości i Czerniaków; Centrum Onkologii - Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie	Zgłoszony jako przedstawiciel dyrektorów instytutów badawczych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia
Prof. dr hab. n. med. Leszek M. Sagan	Kierownik Katedry Neurochirurgii Pomorskiego Uniwersytetu w Szczecinie	Wskazany przez Ministra Nauki i Edukacji
Prof. dr hab. n. med. Maria Siemionow	Director of Microsurgery Research University of Illinois, Chicago	Wskazana przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji
Dr n. med. Konstanty Szułdrzyński	Kierownik Zespołu; Koordynator ds. terapii pozaustrojowych Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	Zgłoszony przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii
Dr n. med. Bernard Waśko	Zastępca Prezesa ds. Medycznych Narodowego Funduszu Zdrowia	Zgłoszony przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia
Professor George Wilding	Former Vice President and Deputy Chief Academic Officer/Vice Provost; Clinical and Interdisciplinary Research; The University of Texas MD Anderson Cancer Centre and Professor/Director Emeritus; University of Wisconsin Carbone Cancer Center	Wskazany przez Ministra Zdrowia
Dr hab. n. med. Mirosław Ząbek	Kierownik Kliniki Neurochirurgii i Urazów Układu Nerwowego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, zlokalizowanej w Mazowieckim Szpitalu Bródnowskim	Wskazany przez Ministra Finansów

Prof. dr hab. n. med. Maria Siemionow - światowej klasy naukowiec, Dyrektor kształcenia mikrochirurgii na Uniwersytecie Illinois w Chicago, została powołana w skład Rady ABM przez Ministra Zdrowia Adama Niedzielskiego 24 października 2022 r. w Waszyngtonie podczas delegacji do Ministra do USA.

W 2022 r. odbyły się cztery posiedzenia Rady ABM: 22 marca, 21 czerwca, 20 września oraz 15 grudnia.

3.2.1. Wykaz Uchwał podjętych przez Radę Agencji Badań Medycznych w 2022 r.

W 2022 r. Rada ABM podjęła dwanaście uchwał:

1. Uchwała 1/2022 – w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej projektu sprawozdania z działalności Agencji Badań Medycznych za 2021 rok
2. Uchwała 2/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie zmiany rocznego planu działalności Agencji Badań Medycznych na rok 2022
3. Uchwała 3/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie zmiany rocznego planu finansowego Agencji Badań Medycznych na rok 2022
4. Uchwała 4/2022 i Uchwała 5/2022 – w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej sprawozdania finansowego Agencji Badań Medycznych za 2021 rok
5. Uchwała 6/2022 – w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej wyników ewaluacji projektów finansowanych przez Agencję Badań Medycznych w 2021 roku
6. Uchwała 7/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie perspektywicznych kierunków związanych z działalnością Agencji Badań Medycznych w zakresie rozwoju badań epidemiologicznych, zawartych w „Planie rozwoju badań epidemiologicznych na lata 2023 - 2033”
7. Uchwała 8/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie zmiany rocznego planu finansowego Agencji Badań Medycznych na rok 2022
8. Uchwała 9/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie zmiany rocznego planu finansowego Agencji Badań Medycznych na rok 2022
9. Uchwała 10/2022 – w sprawie wyrażenia opinii w sprawie zmiany rocznego planu działalności Agencji Badań Medycznych na rok 2022
10. Uchwała 11/2022 – w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej planu działalności Agencji Badań Medycznych na rok 2023
11. Uchwała 12/2022 – w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej projektu rocznego planu finansowego Agencji Badań Medycznych na rok 2023

Statystyki w wykresach

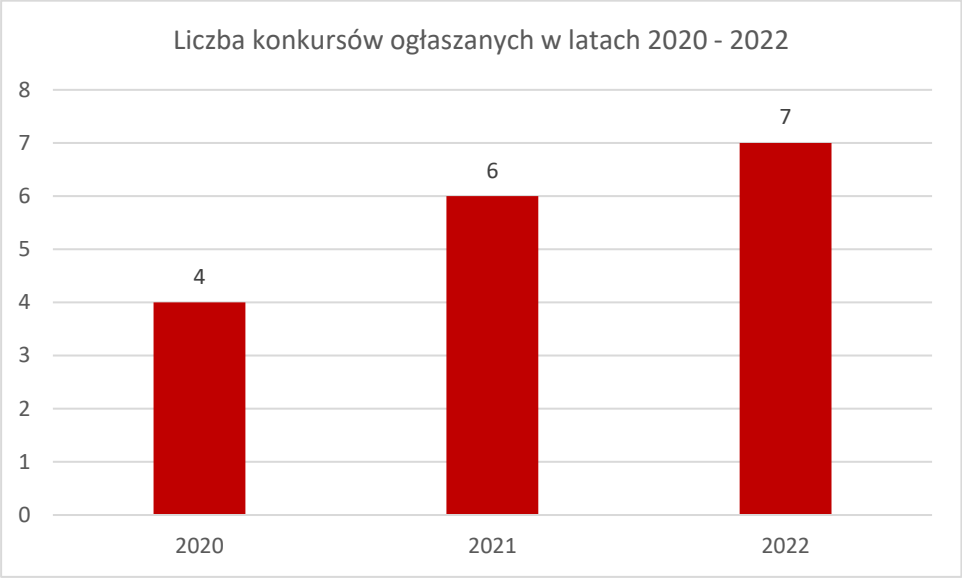

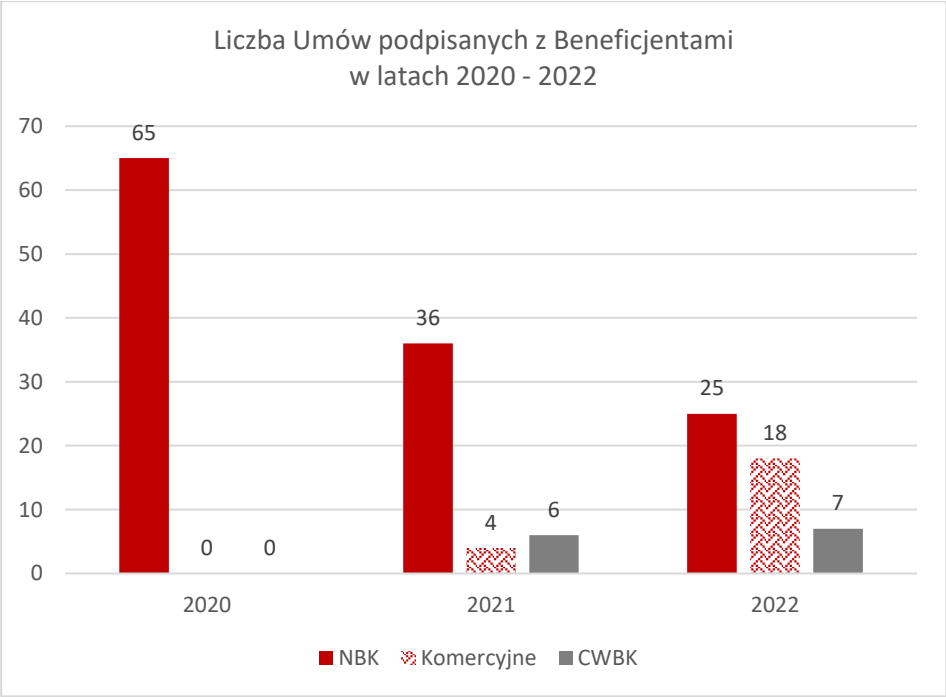

W roku 2020 wśród 65 Umów podpisanych z Beneficjentami na niekomercyjne badania kliniczne 22 projekty dotyczyły badań w obszarze zwalczania skutków pandemii Covid – 19.

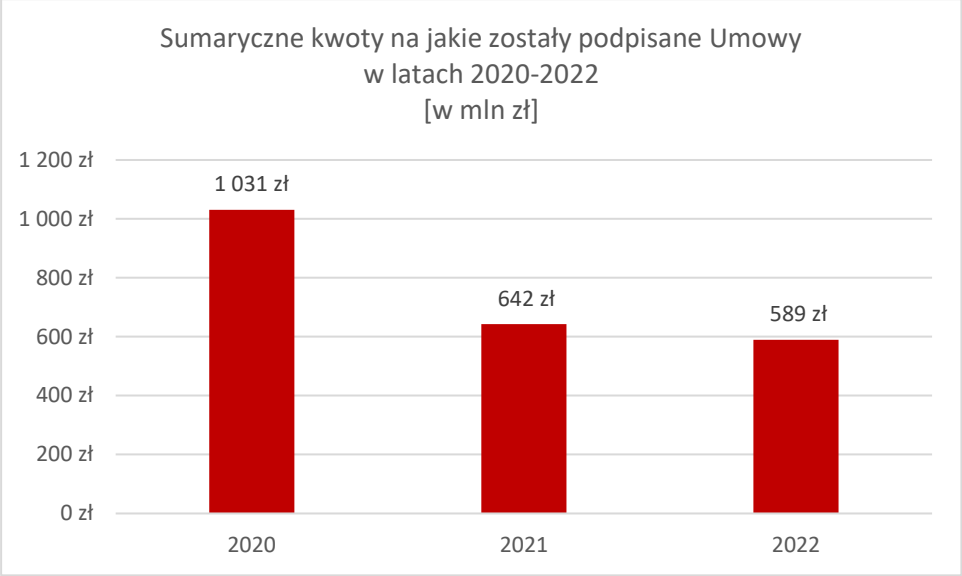
Sumaryczne kwoty na jakie zostały podpisane Umowy
w latach 2020-2022
[w mln zł]
1 200 zł
1 000 zł
800 zł
600 zł
400 zł
200 zł
0 zł
1 031 zł
642 zł
589 zł
2020
2021
2022

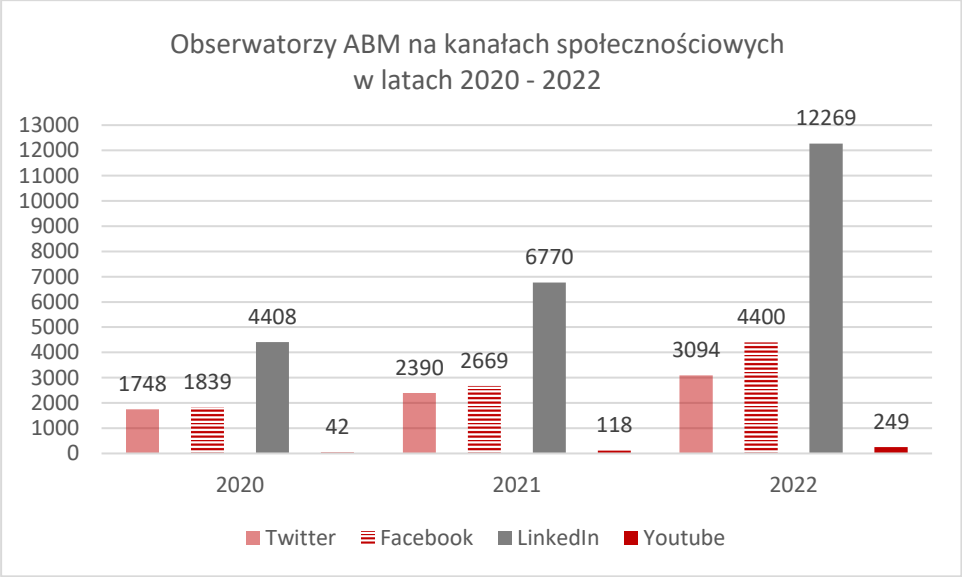
Obserwatorzy ABM na kanałach społecznościowych
w latach 2020 - 2022
13000
12000
11000
10000
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
1748
1839
4408
42
2390
2669
6770
118
3094
4400
12269
249
2020
2021
2022
Twitter
Facebook
LinkedIn
Youtube

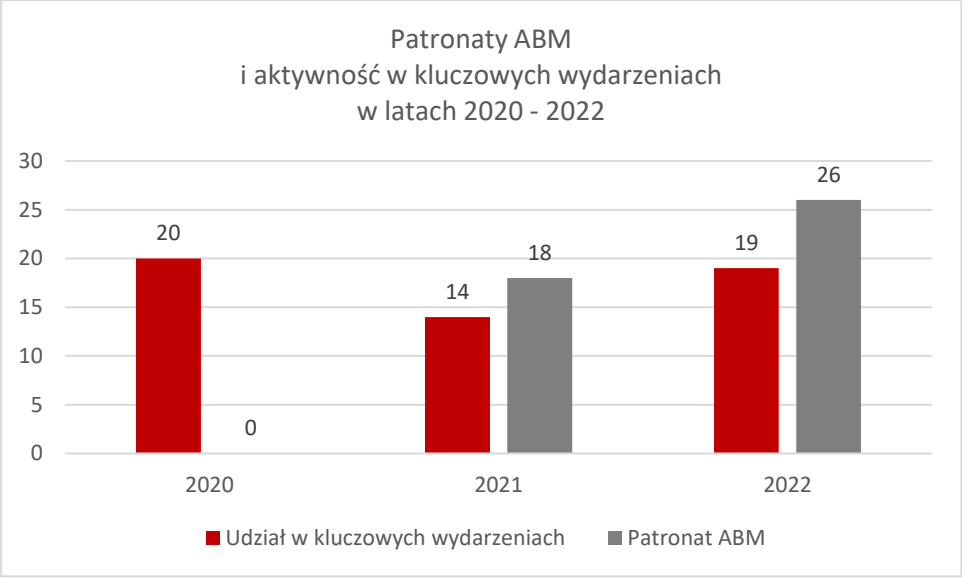
Patronaty ABM
i aktywność w kluczowych wydarzeniach
w latach 2020 - 2022
30
25
20
15
10
5
0
20
0
14
18
19
26
2020
2021
2022
Udział w kluczowych wydarzeniach
Patronat ABM